

DECIZIE

01 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,

Judecătorul

Judecătorii

Svetlana Novac

Tatiana Vieru, Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală, Valentina Clevadî

examinînd recursul declarat de către Biroul Vamal Briceni, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a societății comerciale „Sanic-Tel” societate cu răspundere limitată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova și Biroului Vamal Briceni cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 30 octombrie 2014 prin care a fost admis apelul declarat de către Biroul Vamal Briceni, s-a casat hotărârea Judecătoriei Briceni din 14 noiembrie 2013, fiind emisă o nouă hotărâre de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă

La 21 decembrie 2012 SC „Sanic-Tel” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova și Biroului Vamal Briceni cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la postul vamal Briceni intern a completat, stocat, înregistrat pe severul programului informațional Asycuda World și tapat declarația vamală în detaliu nr. 2011I2000 din 13 noiembrie 2012 de plasare în regim de import definitiv a mărfii - articole pentru focuri de artificii, aplicînd principala metodă a determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă și în baza prețului efectiv plătit, conform prevederilor art. 10 al. al. (1) lit. a) și (2) al Legii nr. 1380 din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal. La declarația vamală menționată a anexat actele de însoțire a mărfurilor. Organul vamal, însă, prin intermediul actului de inspecție din 15 noiembrie a majorat valoarea în vamă, aplicînd prevederile art. 17 a Legii cu privire la tariful vamal, adică metoda de rezervă, fapt ce a dus la achitarea suplimentară a sumei de 62 500 lei.

Consideră reclamantul că a respectat întru totul exigențele impuse de legislația în vigoare referitor la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, prezentând toate documentele necesare și cele solicitate ulterior, prevăzute în p. 13 din Regulamentul cu privire la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 600 din 14 mai 2002, astfel colaboratorii

vamali, în mod neîntemeiat au dispus încasarea suplimentară a plăților vamale prin aplicarea metodei de rezervă.

La 28 noiembrie 2012 reclamantul a depus cerere prealabilă, prin care a contestat decizia Biroului Vamal Briceni privind majorarea valorii mărfii în vamă și actul de inspecție din 15 noiembrie 2012, solicitînd restituirea sumei achitate suplimentar, însă prin răspunsul nr.28/11-15822 din 19 decembrie 2012, cererea prealabilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

Cere reclamantul, anularea deciziei Biroului Vamal Briceni din 15 noiembrie 2012 privind majorarea valorii în vamă a mărfurilor prezentate de SC „Sanic-Tel” SRL și actului de inspecție din 15 noiembrie 2012, obligarea Serviciului Vamal Chișinău să restituie suma de 62 500 lei achitată ca rezultat al majorării ilegale a valorii în vamă a mărfurilor.

Prin hotărârea Judecătoriei Briceni din 14 noiembrie 2013 acțiunea a fost admisă. S-au anulat decizia Biroului Vamal Briceni din 15 noiembrie 2012 privind majorarea valorii în vamă a mărfurilor prezentate de SC „Sanic-Tel” SRL în sumă de 62 500 lei și actul de inspecție din 15 noiembrie 2012. A fost obligat Serviciul Vamal al Republicii Moldova de a restitui SC „Sanic-Tel” SRL suma de 62 500 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 30 octombrie 2014 a fost admis apelul declarat de către Biroul Vamal Briceni, s-a casat hotărârea Judecătoriei Briceni din 14 noiembrie 2013, fiind emisă o nouă hotărâre de admitere a acțiunii. S-a anulat actul de inspecție din 15 noiembrie 2012 și decizia Biroului Vamal Briceni din 15 noiembrie 2012. A fost obligat Biroul Vamal Briceni de a restitui SC „Sanic-Tel” SRL suma de 62 500 lei achitați în excedent.

La 29 decembrie 2014, în termenul prevăzut de lege, Biroul Vamal Briceni a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Recurentul în motivarea recursului a indicat că, concluziile instanței de apel, expuse în hotărîre, sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii și la emiterea hotărîrii a fost aplicată greșit legea materială.

Menționează că intimatul nu a prezentat în original sau autentificate toate actele necesare pentru determinarea valorii mărfurilor în vamă prin metoda nr.1, inclusiv și documentele comerciale (acte oficiale ce conțin informația despre costul mărfurilor deplasate (specificarea lor), price list, certificate sau declarații de conformitate, certificate de origine a mărfii și declarația țării de export.

La fel, indică că mărimea cheltuielilor de transport indicată în declarația vamală nu coincide cu suma achitată în baza dispoziției de plată nr.5 din 12 noiembrie 2012.

Susține că în urma analizei informației deținute de Serviciul Vamal pe perioade anterioare, au fost constatate un șir de declarații vamale, în baza cărora s-au importat mărfuri similare cu un preț mai major pentru un kilogram, din care considerente s-a propus modificarea metodei de determinare a valorii în vamă a mărfii din metoda I în metoda VI, fiind majorată valoarea în vamă pînă la 36 lei pentru un kilogram de marfă importată de intimat.

Judecînd recursul declarat de către Biroul Vamal Briceni împotriva deciziei date în apel, în limitele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. a) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Conform art. 5 alin. (2) al Legii nr.1380 din 20 noiembrie 1997 privind tariful vamal, în redacția la data emiterii actului administrativ contestat, modul și condițiile de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse și scoase de pe teritoriul vamal, precum și forma declarației se stabilesc de către Guvern în conformitate cu legislația și cu acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte.

Potrivit acordului de la Marrakesh privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului, la care Republica Moldova a aderat prin Protocolul din 08 mai 2001, ratificat prin Legea nr. 218 din 01 iunie 2001, taxele vamale se evaluează la valoarea reală care este valoarea de tranzacție.

Prin derogare de la această regulă, dreptul autorității vamale de a stabili, printr-o echivalență verificabilă, o altă valoare vamală este recunoscută numai în cazul imposibilității de determinare a valorii reale și în situația unor dubii rezonabile privind veridicitatea valorii declarate de importator.

Conform art. art.6 al.(1), 7 al.(1), 8 al. (3), 10 alin. (1) și (2) ale Legii nr.1380 din 20 noiembrie 1997 privind tariful vamal, la trecerea mărfii peste frontiera vamală, declarantul anunță valoarea în vamă a acesteia autorității vamale. Valoarea în vamă a mărfii anunțată de declarant și datele suplimentare referitoare la ea trebuie să fie veridice și confirmate prin acte. În cazul în care nu există date ce ar confirma corectitudinea determinării valorii în vamă a mărfii anunțate sau în cazul în care există temei de a considera că datele prezentate de declarant (importator) nu sînt veridice (inclusiv sînt sub nivelul valorii lor de producție) și/sau nu sînt suficiente, autoritatea vamală este în drept să determine de sine stătător valoarea în vamă a mărfii, aplicînd consecutiv una din cele 6 metode prevăzute de prezenta lege. Valoarea în vamă a mărfii introduse pe teritoriul vamal se determină în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă ori în baza prețului efectiv plătit sau de plătit, în baza valorii tranzacției cu marfă identică, în baza valorii tranzacției cu marfă similară, în baza costului unitar al mărfii, în baza valorii calculate a mărfii, prin metoda de rezervă. Principala metodă dintre cele specificate la alin.(1) este metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă. În cazul în care metoda principală nu poate fi aplicată, se folosesc alte metode. Fiecare din metodele succesive se aplică doar în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată prin metoda precedentă. Metodele prevăzute la lit.d) și e) pot fi aplicate în orice consecutivitate, la dorința declarantului.

Potrivit p. 13 din Regulamentul cu privire la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 600 din 14 mai 2002, în redacția la data emiterii actului administrativ contestat, pentru confirmarea veridicității datelor privind valoarea în vamă anunțată și a datelor suplimentare referitoare la ea, declarantul este obligat să prezinte la cererea autorității vamale următoarele documente: documentele de constituire ale persoanei care introduce mărfurile în teritoriul Republicii Moldova; contractul comercial încheiat cu vânzătorul produselor respective și acordurile adiționale la el, precum și corespondența comercială purtată cu acesta în vederea încheierii și derulării contractului; documentele de transport; contractul de asigurare a mărfurilor și polița de asigurare, după caz; factura de trăsură sau calculul oficial autentificat al

cheltuielilor de transport; declarația vamală a țării de expediere (dacă aceasta există); listele de ambalaj; licența pentru mărfurile introduse, importul cărora este admis în baza licențelor stabilite; certificatul de origine al mărfurilor; certificatul de calitate, conformitate etc.

Punctul 14 din Regulamentul menționat, prevede că în cazul în care pentru confirmarea valorii în vamă anunțate documentele menționate în pct.13 al prezentului Regulament nu sînt suficiente, declarantul este obligat să prezinte, la cererea organului vamal, informațiile suplimentare necesare. Pentru a acumula informații suplimentare organul vamal este în drept să solicite declarantului următoarele documente: contractele cu terțe persoane referitoare la tranzacție; facturile pentru decontări către persoane terțe în beneficiul vânzătorului; facturile pentru serviciile de comision și broker, referitoare la tranzacția cu marfa evaluată; documentele contabile; acordurile privind licența sau dreptul de autor; licențele de export (import); recipisele de depozit; comenzile de livrare; cataloagele, specificările, ofertele de preț (listele de prețuri) ale firmelor producătoare; calculul firmei producătoare pentru prețul de cost al mărfurilor evaluate (dacă firma este de acord să o prezinte cumpărătorului); alte documente și informații care sînt în măsură să dovedească realitatea valorii anunțate.

Din materialele pricinii s-a constatat că la 13 noiembrie 2012 intimatul SC „Sanic-Tel” SRL a depus la Biroul Vamal Briceni declarația vamală în detaliu nr. 2011I2000 privind importul mărfii - articole pentru focuri de artificii din Polonia, calculînd valoarea în vamă a mărfii importate conform metodei prevăzute de art.10 al. (1) lit. a) din Legea cu privire la tariful vamal - în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă ori în baza prețului efectiv plătit sau de plătit.

Pentru confirmarea veridicității datelor privind valoarea în vamă a mărfii declarantul-recurent SC „Sanic-Tel” SRL a anexat următoarele documente: contractul de vânzare-cumpărare nr.12 din 12 aprilie 2011, factura comercială (invoice) 25/2012/3 și 24/2012 din 23 octombrie 2012, dispoziția de plată nr.2 din 25 octombrie 2012, scrisoarea de trăsură internațională prevăzută de convenție CM004770 din 08 noiembrie 2012, declarațiile vamale a țării de export nr.12300W0V0K din 08 noiembrie 2012, certificate de conformitate, price list, backing list, contractul de prestare a serviciilor de transport, calculația cheltuielilor de transport, dispoziția de plată pentru achitarea serviciilor de transport, licența pentru importul articolelor pirotehnice, autorizația de funcționare nr.514 din 29 iunie 2012 pentru depozit, pașapoartele tehnice a mijlocului de transport, permisul conducătorului internațional de vehicul, contractul de prestare a serviciilor de broker, declarația vamală export China, certificatul de origine a mărfurilor (f.d.34-69).

Biroul Vamal Briceni, însă, examinînd setul de documente prezentat, a concluzionat că declarantul nu a respectat prevederile art. 13, 14, 15 a Hotărârii Guvernului RM nr.600 din 14 mai 2002 pentru confirmarea datelor cu privire la valoarea în vamă și, aplicînd metoda 6 de determinare a valorii în vamă (metoda de rezervă) a majorat-o, fiind calculate adăugător plăți vamale în mărime de 62 500 lei cu întocmirea actului de inspecție din 15 noiembrie 2012, menționînd că în pagina documentelor anexate incorect s-a indicat documentul electronic, corect 205020102/2/000866 din 09 noiembrie 2012. Conform mențiunilor biroului vamal din DVV-1 a Dv 2011I2000 se propune aplicarea metodei 6 de determinare a valorii în vamă în baza informației statistice la prețul de 36 lei pentru 1 kg (f.d.17).

Recurentul Biroul Vamal Briceni și-a motivat decizia de majorare a valorii în vamă prin faptul că setul de documente nu confirmă pe deplin veridicitatea privind valoarea în vamă declarată și anume certificatul de origine a mărfii nu corespunde formularului tipizat, nefiind aplicate semnături și ștampile umede; nu a fost anexat price list iar în oferta făcută de vânzător nu s-au indicat posibilele reduceri făcute de vânzător, nu a fost prezentată declarația de export din țara în care a fost produsă marfa și cheltuielile pentru depozitarea mărfii, cheltuielile de transport nu corespund cheltuielilor suportate.

În conformitate cu preambulul Acordului referitor la aplicarea art.VII din Acordul General pentru Tarife (GAAT), la care Republica Moldova este parte, în cazul în care valoarea în vamă nu poate fi determinată conform metodei 1, trebuie să se recurgă la procesul de consultații dintre autoritatea vamală și importator cu scopul de a determina baza valorii în vamă. În procesul de consultații părțile trebuie să se schimbe reciproc cu informația de care dispun, pentru a determina pivotul, elementul esențial de determinare a valorii în vamă a mărfurilor.

În atare circumstanțe de fapt și de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că declarantul SC „Sanic-Tel” SRL a prezentat toate actele justificative, care confirmă date reale și veridice despre prețul tranzacției, greutatea reală, valoarea în vamă a mărfii, valoare ce urmează a fi stabilită doar în baza metodei nr.1

În același timp, datele indicate în declarația inițială coincid cu valoarea mărfii stipulată în actele de însoțire și anume facturile comerciale, care sunt parte integrantă a contractului de vânzare-cumpărare încheiat între SC „Sanic-Tel” SRL și agentul economic MAXEM Mariusz Maksimiuk din Polonia.

Actul principal ce atestă costul mărfurilor este factura, ce reprezintă o operațiune esențială în tranzacțiile internaționale, iar factura comercială numită în comerțul exterior „factura externă” reprezintă documentul cel mai important în operațiunea de comerț exterior. Factura externă este un înscris întocmit de exportator, prin care se arată condițiile în care are loc vânzarea de bunuri și servicii. Ea cuprinde în detaliu mărfurile comercializate și condițiile de comercializare aferente acestora. Factura comercială rezumă toate condițiile esențiale ale unei afaceri încheiate și anume: clauze privind partenerii, obiectul, prețul, astfel încât din conținutul ei rezultă în mod clar drepturile și obligațiile părților.

Astfel, în condițiile în care, la contractul de vânzare-cumpărare a mărfii a fost anexată factura comercială (invoice) în care au fost indicate toate caracteristicile mărfii cumpărate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră eronate argumentele recurentului privind lipsa informației despre prețul mărfii importate și neîntemeiat s-a dispus întocmirea actului de inspecție din 15 noiembrie 2012.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului referitor la faptul că organul vamal a fost în imposibilitatea de a aplica metoda 1 de determinare a valorii în vamă, deoarece materialele pricinii certifică cu certitudine faptul că intimatul a prezentat organului vamal toate actele necesare întru confirmarea corectitudinii valorii mărfii în baza tranzacției încheiate, inclusiv și copia declarației vamale a țării de expediție, care conține toate datele necesare pentru verificarea valorii în vamă aplicată.

În circumstanțele relevate și în contextul normelor de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră

justă concluzia instanței de apel privind admiterea acțiunii și anularea deciziei Biroului Vamal Briceni din 15 noiembrie 2012 privind majorarea valorii în vamă a mărfurilor și actului de inspecție din 15 noiembrie 2012 emis în baza declarației vamale nr.2011I2000 din 13 noiembrie 2012, cu obligarea Biroului Vamal Briceni să restituie intimatului SC „Sanic-Tel” SRL drepturile de import achitate suplimentar în sumă de 62 500 lei. Or, actele administrative contestate sunt ilegale în fond, fiind emise contrar prevederilor legale, organul vamal fiind în drept de a determina de sine stătător valoarea în vamă a mărfii numai în cazul în care nu există date ce ar confirma corectitudinea determinării valorii în vamă a mărfii anunțate.

În plus, raportînd la actele cauzei, motivele invocate în cererea de recurs și coraborînd temeiurile indicate cu prevederile art.432 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele aduse în susținerea cererii de recurs nu își găsesc încadrare în prevederile legale.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul, că decizia instanței de apel este legală și întemeiată, corespunde circumstanțelor de fapt stabilite prin probele administrate și raportate la legea materială, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 al. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Biroul Vamal Briceni.

Se menține decizia Curții de Apel Bălți din 30 octombrie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a societății comerciale „Sanic-Tel” societate cu răspundere limitată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova și Biroului Vamal Briceni cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Novac

Judecătorii

Tatiana Vieru

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi